

Crítica

David Bueno

@DavidBueno33

VIURE EN XARXA

N

“Naveguem / a ulls clucs i a les palpentes / l’oceà incert / del (des)coneixament.”
Oceà d’incertesa, de Xavier Serrahima (2019)

Es diu que, en qualsevol sistema, el tot és molt més complex que la suma de les parts individuals que el constitueixen. El motiu és molt simple: el món no és una màquina que funcioni de manera previsible i determinista, sinó una xarxa complexa d’interaccions dinàmiques i relacions entre processos que es van produint constantment, a tots els nivells imaginables. Per això, com diu el poeta, sembla que estiguem navegant a ulls clucs i a les palpentes per l’oceà incert del desconeixement.

Dues de les àrees de recerca més vidents per les implicacions que tenen sobre la vida de les persones i que posen en evidència les complexitats d’estar submergits en una xarxa inabastable d’interaccions són la natura entesa en el seu conjunt, i les possibilitats i els riscos de la intel·ligència artificial, que es nodreix de la infinitud de dades i interaccions que li proporciona la xarxa digital. Per portar una mica més de coneixement al desconeixement de l’oceà incert per on naveguem a ulls clucs i a les palpentes, us proposo dues lectures que no us deixaran indiferents.

D’una banda, a *La xarxa secreta de la natura*, l’especialista en ecologia i enginyeria forestal Peter Wohlleben, que també és un gran divulgador i un compromès activista i conservacionista de la natura, ens parla de la xarxa de simbiosis que estableixen tots els elements de la natura entre si. La simbiosi és la relació que s’estableix entre individus d’espècies diferents en benefici recíproc, però que justament per això si una de les espècies es desajusta pot acabar incidint negativament en les altres. Normalment quan par-

LA XARXA SECRETA DE LA NATURA

Autor: Peter Wohlleben
Editorial: Cossetània
Pàgines: 216
Preu: 12,90 euros

100 COSES QUE CAL SABER SOBRE INTEL·LIGÈNCIA ARTIFICIAL

Autor: Ramon López de Mántaras i Badia
Editorial: Cossetània
Pàgines: 320
Preu: 16,40 euros

Imatge realitzada per intel·ligència artificial per la companyia Ziva Dynamics, especialitzada en models que imiten el cos d’humans i animals LRP

Dues de les àrees de recerca més vidents són la natura i les possibilitats i els riscos de la intel·ligència artificial

lem de simbiosi ens imaginem la que estableixen els fongs amb els arbres. Per això el rovellons, per exemple, es troben en boscos de pins, amb els quals estableixen una relació de simbiosi, especialment si també hi ha boix. Tanmateix, com es rela-

cionen els llops amb els arbres? Per què la migració de les aus del nord d’Europa fa disminuir la producció de pernil als països del sud? Com afecta l’excés de llum artificial els animals, les plantes i a nosaltres mateixos? Amb un llenguatge franc, directe, honest i emotiu, Wohlleben ens explica que, a la natura, les xarxes que estableixen els animals i les plantes es mantenen en un equilibri dinàmic, en què cada ésser du a terme una tasca complementària a la dels altres.

D’altra banda, a *100 coses que cal saber sobre intel·ligència artificial*, el professor d’investigació del CSIC Ramon López de Mántaras recull cent de les preguntes més habituals sobre aquesta temàtica, entre les quals destaquen especialment les que tenen relació, justament, amb la humanitat i les xarxes socials i tecnològiques que establím. Què és la IA i com funciona? Fins on pot arribar? Quin impacte social pot tenir? Quins aspectes ètics cal tenir en compte? Quins beneficis en podem treure? Quins riscos hem d’assumir en el seu desenvolupament?... El desconeixement que en tenim és molt gran, així com pel que fa a les relacions més íntimes de les xarxes naturals que ens envolten.